

سوالات امتحانات نهایی مبحث محور

درس ادبیات فارسی 3 - فصل پنجم - ادبیات انقلاب اسلامی

گرددآورنده: مهشید روزه دار رتبه 32 منطقه دو کنگور انسانی 1401

1. قلمرو زبانی:

الف) در متن زیر، واژه ای نادرست به کار رفته است، درست آن را بنویسید (0.25).

بی آنکه بدانید تعقیبتان کردم؛ چون شما معلّم بودید و از آموختن هیچ چیز به شاگردانتان دریغ نداشتید، تنها و تنها برای تعلیم گرفتن، شبه شما را در میان تاریکی تعقیب میکردم.

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

ب) درستی یا نادرستی عبارت را مشخص کنید: (0.25)

نقش ضمیر پیوسته در عبارت «وقتی که تعلّل کردند، موظّفشان کردید.» با عبارت «هم بر انگاره عشق آبادش ساخته اند.» یکسان است.

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

ج) در این عبارت یک نادرستی املایی وجود دارد، درست آن را بنویسید. (0.25)

توپخانه شروع کرده بود و صدای محیب آن، صدای کودکانه اما خشک کلاش را در خود هضم میکرد.

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

د) در مصراع «چون رود امیدوارم، بیتابم و بیقرارم» نقش دستوری واژه رود است (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

ه) نوع حذف را در عبارت زیر مشخص کنید. (0.25)

امروز خورشید در دشت آئینه دار من و تو

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1403)

و) املای درست را انتخاب کنید. (0.25)

سرتان را روی زمین (بگذارم / بگزارم) و بروم/

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1403)

ز) زمان دقیق فعل جمله دوم را بنویسید. (0.25)

عشق کردم از اینکه فهمیده اید که انهدام آن تیربار کار من بوده است.

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1403)

ح) املای درست را انتخاب کنید. (0.25)

بچه ها هم که انگار از دستش (ذله - زله) شده بودند، تکبیر گفتند.

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1403)

ط) از میان واژگان زیر، املای کدام واژه، به هر دو شکل صحیح است؟ (0.25)

«اتراق / اطراق»، «جناق / جناغ»، «حتّاکِی / هتّاکِی»، «حمایل / همایل»

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1402)

ی) در کدام بیت، هر دو نوع «و» (عطف و ربط) به کار رفته است؟ (0.5)

1. چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم / من میروم سوی دریا، جای قرار من و تو

2. ز نیرنگ هوا و از فریب آذ خاقانی / دلت خُلد است خالی ساز از طاووس و شیطانیش

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1402)

ک) معادل معنایی واژه مشخص شده را بنویسید. (0.25)

دستتان را بر چشم های درشتتان، حمایل کرده بودید.

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1401)

ل) نوع حذف را در عبارت زیر مشخص کنید. (0.25)

تو نیز تیرانا، گشاده دستی و کرامت را از درختان میوه دار بیاموز.

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1401)

م) در عبارت «عشقم به این بود که حرفتان را بشنوم. الان هم دوستان دارم؛ بیشتر از همیشه.» (0.5)

1. جمله پیرو یا وابسته را مشخص کنید

2. نقش ضمیر متّصل (پیوسته) را در جملهٔ سوم بنویسید.

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1401)

ن) با توجه به عبارت « از رد صدای شما می بایست پیدایتان می کردم » (0.5)

1. نقش دستوری ضمیر پیوستهٔ «تان»، متمم است یا مفعول؟

2. مرجع ضمیر تان ، شما است یا صدا ؟

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1400)

س) پاداش هر زخمهٔ سنگی را دست های کریم تو میوه ای چند نثار کند (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1399)

ع) باتوجه به نوشتهٔ زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. (0.5)

عشق کردم از اینکه فهمیده اید، انهدام آن تیربار، کار من بوده است.

1. زمان هر دو فعل (بوده است) و (فهمیده اید) ، ماضی نقلی است .

2. در گروه اسمی «انهدام آن تیربار » واژه تیربار هستهٔ گروه اسمی است .

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1399)

ف) املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . (0.25)

می دانید که من بیش از همه (مصر / مسر) بودم در شنیدن حرف های شما.

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1399)

2. قلمرو ادبی

الف) نام پدیدآورنده اثر زیر را بنویسید. (0.25)

دری به خانه خورشید

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

ب) بیت زیر را کامل کنید. (0.5)

خورشید، بی حفاظ نشسته به روی خاک؟

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

ج) مصراع نخست بیت زیر، کدام است؟

..... / آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه

الف) شاهد، نیاز نیست که در محضر آورند ب) لبریز زندگی است نفس های آخرت

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

د) مصراع دوم بیت زیر را مرتب کنید. (0.25)

آه این سر بریده ماه است در پگاه؟ خورشید- نه- شامگاه- یا- بریده- سر

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

ه) زمینه حماسی بیت « چنین است سوگند چرخ بلند / که بر بی گناهان نیاید گزند » چیست؟ (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1403)

و) درستی یا نادرستی جمله زیر را مشخص کنید. (0.25)

سانتاماریا اثر رضا امیرخانی، نویسنده معاصر درباره دفاع مقدس است.

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1403)

ز) مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. (0.5)

ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1403)

ح) مفهوم کنایه مشخص شده را بنویسید. (0.25)

فکر اینکه مرا شناخته باشید، دلم را گرم کرد.

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1403)

ط) مفهوم کنایه زیر را بنویسید. (0.25)

خواب را مزمه کنید.

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1403)

ی) مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. (0.5)

دارد اسارت تو به زینب اشارتی

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1402)

ک) در نوشته «زمزمه لطیف و سبک و ملایم شما گمان مرا تأیید کرد» آرایه سجع دیده میشود یا حس آمیزی؟ (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1401)

ل) نویسنده کتاب «سانتاماریا» کیست؟ (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1401)

م) با توجه به رباعی زیر، به پرسش های داده شده، پاسخ دهید. (0.75)

کس چون تو طریق پاک بازی نگرفت / با زخم، نشان سرفرازی نگرفت

زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت / حیثیت مرگ را به بازی نگرفت

1. واژه «زخم» با کدام واژه ارتباطی مبتنی بر تشبیه دارد؟

2. آرایه های ادبی «تشخیص» و «کنایه» را در مصراع پایانی مشخص کنید.

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1401)

ن) در بیت زیر، مفهوم نمادین رود و دریا را بنویسید. (0.5)

چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1399)

3. قلمرو فکری

الف) مقصود از بخش های مشخص شده چیست؟ (0.25)

با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جان سپردیم / در باغ میماند ای دوست، گل یادگار من و تو

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

ب) در عبارت زیر، بخشندگی به پیروی از چه کسی/چیزی توصیه شده است؟ (0.25)

تو اگر آن مایه کرامت را از مادر به میراث می داشتی ، می بایست همانند با درختان بارور، بخشندگی و ایثار را سراپا دست باشی

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

ج) مقصود از آخرین جمله عبارت « با آخرین رمق هایتان داد زدید و به همه دستور دادید که بروند... به یک نفر هم گفتید که به برادر محسن خبر بدهد که ادامه حمله را در دست بگیرد.» چیست؟ (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1402)

د) مفهوم کلی قسمت های مشخص شده را بنویسید (0.5)

زین پیش دلاورا کسی چون تو شگفت / حیثیت مرگ را به بازی نگرفت

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1400)

ه) در شعر زیر، شاعر دلیل بیدار شدن هرساله نوبهار را چه میدانند؟ (0.5)

هر سال چو نوبهار خرم بیدار شود / ز خواب نوشین
تا باز کند به روی عالم / دیباچه خاطرات شیرین
از لاله دهد به سبزه زیور / ای دوست مرا به خاطر آور

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1399)

و) با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید. (0.5)

کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت / با زخم نشان سرفرازی نگرفت
زین پیش دلاورا ، کسی چون تو شگفت / حیثیت مرگ را به بازی نگرفت

1. مخاطب شاعر در این دو بیت کیست؟

2. مقصود از به بازی گرفتن حیثیت مرگ چیست؟

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1399)

4. معنی و مفهوم شعر و نثر

الف) با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جان سپردیم / در باغ میماند ای دوست، گل یادگار من و تو (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

ب) آخرین رمق هایشان را در آخرین فشنگ هایشان میریختند و شلیک میکردند (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

ج) میانه دو تپه ای که در کنار هم برآمده بود، جای دنجی بود برای خلوت کردن با خدا. (0.75)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

د) از شامه قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست. (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1403)

ه) من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1403)

و) بچه ها هم از دست آن ذله شده بودند (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1403)

ز) آفتاب چشمه ایتان را میزد (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1403)

ح) در باغ میماند ای دوست، گل یادگار من و تو (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1403)

ط) سعی کردم که پا جای پای شما بگذارم؛ مثل برق و باد خودم را به سنگر برسانم. (0.75)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1401)

ی) ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگرده تبه نام و گفتار پاک (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1401)

ک) طفره میرفتید ولی اصرارهای من، عاقبت شما را متقاعد کرد. (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1400)

پاسخنامه

1. الف) شب (ص 92)
- ب) درست (ص 95)
- ج) مهیب (ص 94)
- د) متمم (ص 87)
- ه) حذف به قرینه معنایی یا معنوی (ص 85)
- و) بگذارم (ص 93)
- ز) ماضی نقلی (ص 92)
- ح) ذله (ص 94)
- ط) جناق / جناغ (ص 93)
- ی) 1 (ص 85)
- ک) نگهدارنده، محافظ (ص 88)
- ل) حذف به قرینه معنایی. (ص 87)
- م) 1. که حرفتان را بشنوم. / 2. مفعول (ص 88)
- ن) مفعول / شما (ص 92)
- س) ضربه، ضربه زدن (ص 87)
- ع) درست / نادرست (ص 92)
- ف) مصر (ص 88)
2. الف) سلمان هراتی (ص 87)
- ب) یا ماه بی ملاحظه افتاده بین راه؟ (ص 98)

(ج) ب یا لبریز زندگی است نفس های آخرت (ص 99)

(د) یا نه! سر بریده خورشید شامگاه (ص 98)

(ه) ملی یا میهنی یا قومی (ص 100)

(و) نادرست (ص 93)

(ز) یوسف بگو که هیچ نیاید برون ز چاه (ص 97)

(ح) مرا امیدوار کرد، مرا خوشحال کرد (ص 89)

(ط) چرت کوتاهی بزنید/ اندکی بخوابید (ص 93)

(ی) از اشتیاق کیست که چشمت کشیده راه (ص 97)

(ک) حس آمیزی (ص 90)

(ل) سید مهدی شجاعی (ص 93)

(م) نشان / تشخیص: مرگ / کنایه: به بازی نگرفت (ص 95)

(ن) رود : جریان های انقلابی / دریا: وحدت و یکپارچگی (ص 85)

3. الف) انقلاب اسلامی یا جنبش های انقلابی (ص 87)

ب) طبیعت یا زمین یا هستی (ص 89)

ج) به عهده گرفتن فرماندهی (ص 93)

د) شکوه و اعتبار مرگ را از بین برده است. (ص 95)

ه) برای یادآوری خاطرات شیرین مردم جهان (ص 95)

و) 1. جانبازان یا شهدای جنگ / 2. بی اعتبار کردن مرگ (ص 95)

4. الف) ای دوست، در ایران (کشور) انقلاب (ارزش های انقلاب) از ما به یادگار می ماند. (ص 87)

ب) آخرین توانشان را با مهمّات جنگی باقی مانده خود همراه کردند (ص 94)

ج) میانه دو تپه ای که در کنار هم بالا آمده بودند، برای مناجات با خدا جای خلوتی بود (ص 92)

د) از حسّ بویایی (احساس نیرومند شما) تشخیص زمان حمله دور از ذهن (عجیب) نیست. (ص 89)

ه) من به سوی همبستگی و وحدت مردم میروم (به جریان انقلاب می پیوندم) جایی که وعده گاه و محل آرامش ماست. (ص 85)

و) بچه ها هم از دست آن خسته شده بودند. (ص 92)

ز) آفتاب چشم هایتان را اذیت میکرد (ص 90)

ح) اثرات انقلاب ما در ایران به جا میماند . (ص 90)

ط) سعی کردم دقیقاً از شما پیروی کنم؛ با سرعت خودم را به سنگر برسانم. (ص 92)

ی) هیچ یک از پدیده های جهان، آوازه نیک و گفتار پاک را نابود نمیکند. (ص 86)

ک) خودداری میکردید اما اصرارهای من شما را مجاب و راضی کرد. (ص 89)

